

Helsingfors/Mariehamn 29.10.2007

Nr 37/07

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse
14.9.2007, nr 237/2007.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård, antagen av lagtinget 14.9.2007.

Landskapslagens huvudsakliga innehåll

Genom landskapslagen görs även rikets lag om stöd för närståendevård (FFS 937/2005, nedan rikslagen) med vissa avvikelser tillämplig i landskapet. Syftet med rikslagen är att främja en närståendevård som är förenlig med den vårdbehövandes bästa genom att trygga tillräckliga social- och hälsovårdstjänster samt en kontinuerlig vård och stöd för närståendevårdarens arbete.

Lagstiftningsbehörigheten

I en landskapslag kan enligt 19 § 3 mom. i självstyrelselagen för vinnande av enhetlighet och överskådlighet intas stadganden av rikslagstiftningsnatur som i sak överensstämmer med motsvarande stadganden i rikslag. Intagande av sådana stadganden i en landskapslag medför inte ändring i fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet.

Med närståendevård avses enligt rikslagen att vård och omsorg om en äldre, handikappad eller sjuk person ordnas i hemförhållanden med hjälp av en anhörig eller någon annan som står den vårdbehövande nära. Närståendevården är härvid att hänföra till området socialvård, som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 13 punkten i självstyrelselagen. Landskapslagen berör även kommunernas förvaltning på vilket område lagstiftningsbehörigheten tillkommer landskapet enligt 18 § 4 punkten i självstyrelselagen.

I rikslagens 10 § 2 mom. anges att bestämmelser om pensionskydd för närståendevård finns i lagen om kommunala pensioner (FFS 549/2003). Enligt rikslagens 10 § 3 mom. skall en kommun som har ingått ett avtal om stöd för närståendevård med en vårdare för vårdaren teckna en sådan försäkring som avses i 57 § 1 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring (FFS 608/1948). Med anledning härav konstateras att enligt 27 § 11 p. och 29 § 3 p. i självstyrelselagen hör försäkringsavtal, arbetspensionsskydd för bl.a. kommunernas anställda samt socialförsäkring till rikets lagstiftningsbehörighet. Bestämmelserna härom kan med stöd av 19 § 3 mom. i självstyrelselagen intas i landskapslagstiftningen.

Beträffande ändringssökande hänvisas i 12 § i rikslagen till 7 kap. i rikets socialvårdslag. Enligt 4 § i gällande blankettlag (ÅFS 101/1995) skall beslut som fattas med stöd av blankettlagen överklagas enligt bestämmelserna i de författningar som avses i blankettlagens 1 och 5 §§, dock så att beslut som myndighet under landskapsregeringen fattat och som inte gäller avgift överklagas hos landskapsregeringen samt beslut som landskapsregeringen fattat överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. Härigenom överensstämmer besvär bestämmelsen i rikslagens 7 kap. med 25 och 26 § i självstyrelselagen.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagen faller inom landskaps lagstiftningsbehörighet.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Mäenpää och Olsson jämte suppleanten Lindholm.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare